

úoo

ÚRAD NA OCHRANU
OZNAMOVATEĽOV

SMERNICA ČÍSLO 6/2021

**O OCHRANE OZNAMOVATEĽOV PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI
ÚRADU NA OCHRANU OZNAMOVATEĽOV PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI**

ROČNÍK

2021

Smernica sa vydáva v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorý upravuje podmienky poskytovania ochrany osobám v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním protispoločenskej činnosti.

Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „úrad“) chce aj touto smernicou prispieť k transparentnej a etickej kultúre na pracovisku. Zamestnanci a spolupracovníci úradu majú možnosť bezpečne, s dôverou a bez obáv z postihu oznámiť akúkoľvek nekalú prax, s ktorou sa stretnú pri výkone svojej práce.

Úrad deklaruje, že všetky podnety budú preverené, oznamovateľ chránený a zistené porušenia budú podľa svojho druhu v zmysle príslušných zákonov riešené.

ČL 1

ÚVODNÉ USTANOVENIA

(1) Táto smernica upravuje postup pri podávaní, prijímaní a preverovaní oznámení o protispoločenskej činnosti (ďalej len „oznámenia“), podrobnosti o právach a povinnostiach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení, ochrane oznamovateľov, zachovávaní mlčanlivosti pri vybavovaní oznámení, vedení evidencie oznámení a spracúvaní osobných údajov.

(2) Úlohou smernice je zabezpečiť bezpečné a efektívne oznamovanie a preverovanie oznámení týkajúcich sa všetkých nekalých praktík, s ktorými sa zamestnanci úradu stretnú pri výkone svojej práce.

(3) Fyzická osoba, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s úradom, dbá na to, aby jej správanie a konanie pri výkone pracovných činností nevedlo k porušovaniu všeobecne záväzných právnych predpisov ani nevzbudzovalo ten dojem.

(4) Dohľad nad dodržiavaním protikorupčných pravidiel a prevenciou protispoločenskej činnosti a zároveň nad funkčnosťou a efektívnosťou vnútorného systému oznamovania a preverovania oznámení vykonáva v úrade podpredseda úradu.

ČL 2

ZÁKLADNÉ POJMY

Na účely tejto smernice sa rozumie:

a) zamestnávateľ - úrad

b) zodpovedná osoba - osoba, ktorá plní úlohy vyplývajúce zamestnávateľovi zo zákona č. 54/2019 o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti podľa § 10 ods. 4 až 7 a podľa § 11 ods. 1 zákona. Zodpovednou osobou úradu sú vnútorný kontrolór úradu a zamestnanec poverený vedením Osobného úradu. V prípade neprítomnosti alebo konfliktu záujmov jedného z nich práva a povinnosti zodpovednej osoby prechádzajú na riaditeľa Právneho odboru úradu. Predsedníčka úradu zabezpečí zodpovednej osobe nezávislé plnenie jej úloh. Zodpovedná osoba nemôže byť za výkon svojich úloh postihovaná.

c) oznámenie - uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojej práce a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti

d) kvalifikované oznámenie - oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu či usvedčeniu jej páchatela

e) závažná protispoločenská činnosť -

1. trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 až 263 Trestného zákona, trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 až 268 Trestného zákona, trestné činy verejných činiteľov podľa § 326 až 327a Trestného zákona alebo trestné činy korupcie podľa § 328 až 336b Trestného zákona
2. trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky
3. správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom
4. správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30000 eur

f) chránený oznamovateľ - osoba, ktorá podľa zákona urobila kvalifikované oznámenie, o čom jej prokurátor alebo orgán príslušný na konanie v správnom delikte doručil písomné oznámenie o poskytnutí ochrany

g) odvetná činnosť - akékoľvek konanie alebo opomenutie, ku ktorému dochádza pri pracovnej činnosti (v pracovnom kontexte), je vyvolané oznámením a oznamovateľovi alebo tretej osobe spôsobuje alebo môže spôsobiť neopodstatnenú ujmu

ČL 3

PODÁVANIE OZNÁMENÍ

(1) Oznámenie úradu možno podať ústne zodpovednej osobe alebo písomne prostredníctvom:

- a) e-mailovej adresy korupcia@oznamovatelja.sk, ktorá je dostupná 24 hodín denne a prístupná len zodpovedným osobám
- b) pošty na adresu úradu s označením na obálke CHRÁNENÉ
- c) ústne podanie, kedy pri oznámení skutočností vyhotoví zodpovedná osoba zápisnicu podľa vzoru v Prílohe č.1, pričom ponúkne oznamovateľovi možnosť skontrolovať jej obsah, prípadne ho opraviť, a potvrdiť ju svojím podpisom.

(2) Oznámenie možno podať aj externými kanálmi prostredníctvom:

- a) polície
- b) prokuratúry
- c) správnych a kontrolných orgánov

(3) Oznámenie obsahuje informáciu o protispoločenskej činnosti, ktorú sa oznamovateľ dozvedel pri výkone svojej práce a v dobrej viere sa domnieva, že ohrozuje verejný záujem, hospodárenie či dobré meno úradu.

(4) Oznámenie musí byť čitateľné, zrozumiteľné a musí byť z neho zrejmé, na akú protispoločenskú činnosť poukazuje.

(5) Aby bolo možné dôkladne preveriť oznámenie, oznamovatelia by mali, pokiaľ je to možné, poskytnúť vo svojich oznámeniach nasledovné informácie:

- a) detailný popis skutku so všetkými známymi podstatnými skutočnosťami (čo sa stalo, kde, kedy, aké správanie viedlo k podozreniu, kto je podozrivý, atď.)
- b) informáciu, ako oznamovateľ informácie, ktoré sú predmetom oznámenia, získal
- c) či existujú svedkovia, resp. iné zainteresované osoby (uviesť a identifikovať)

- d) či má oznamovateľ k dispozícii konkrétne podklady alebo dôkazy (doložiť)
- e) či oznamovateľ o tejto záležitosti už s niekým hovoril a ak áno, s kým
- f) totožnosť a kontaktné údaje oznamovateľa - ak sa oznamovateľ rozhodne podať oznámenie, anonymne, svoju totožnosť neuvádza

Ak oznamovateľ podá podnet anonymne, môže zamestnávateľovi uviesť anonymný emailový kontakt, prostredníctvom ktorého môže naďalej komunikovať a zodpovedať na prípadné otázky. Zamestnávateľ je zároveň povinný potvrdiť prijatie oznámenia a informovať oznamovateľa o výsledku prešetrenia oznámenia prostredníctvom tejto emailovej adresy.

(6) Podanie oznámenia úradu nezbavuje oznamovateľa povinnosti oznámenia alebo prekazenia trestného činu podľa Trestného zákona.

ČL 4

PRIJÍMANIE A EVIDENCIA OZNÁMENÍ

(1) Oznámenie sa podáva zodpovednej osobe a je ho možné podať aj anonymne. Ak je podané inému zamestnancovi či organizačnému útvaru úradu, ten ho bezodkladne doručí zodpovednej osobe spôsobom uvedeným v Čl. 3 ods. 1. Zároveň je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s oznámením, predovšetkým o skutočnostiach, ktoré by mohli identifikovať oznamovateľa, prípadne dotknuté osoby.

(2) Zodpovedná osoba je povinná prijať každé oznámenie a zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by bránilo jeho podaniu či prevereniu.

(3) Zodpovedná osoba bezodkladne zaeviduje každé oznámenie v evidencii oznámení oddelene od evidencie ostatných písomností a najneskôr do siedmich dní potvrdí oznamovateľovi prijatie oznámenia.

(4) Evidencia sa vedie v písomnej podobe a je dostupná výlučne zodpovednej osobe a predsedníčke úradu. Zodpovedná osoba ju chráni pred stratou, zničením, poškodením, zneužitím alebo iným neoprávnením nakladaním, pričom dbá na to, aby sa zamedzil prístup neoprávnených osôb k nej.

(5) Oznámenie je uložené v spisovom obale v uzamknutej skrini. Po ukončení preverovania oznámenia je písomná dokumentácia uložená v zapečatenej obálke a uložená v archívnej krabici v uzamknutej skrini v archíve.

(6) Oznámenie sa eviduje po dobu najmenej päť rokov v rozsahu:

- a) poradové číslo oznámenia podľa poradia jeho doručenia a roku doručenia
- b) dátum doručenia oznámenia
- c) ak oznámenie nebolo anonymné, meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa
- d) predmet oznámenia
- e) výsledok preverenia oznámenia
- f) dátum skončenia preverenia oznámenia

ČL 5

PREVEROVANIE OZNÁMENÍ

(1) Zodpovedná osoba posúdi na základe obsahu a ďalších znakov podaného oznámenia, či ide o oznámenie o protispoločenskej činnosti, oznámenie o závažnej protispoločenskej činnosti alebo iné podanie a rozhodne o ďalšom postupe.

(2) Zodpovedná osoba je povinná preveriť každé oznámenie do 90 dní odo dňa potvrdenia jeho prijatia. Túto lehotu možno predĺžiť o ďalších 30 dní, ak si to vyžaduje náročnosť preverenia. Zodpovedná osoba o predĺžení lehoty musí písomne upovedomiť oznamovateľa, pričom to musí zdôvodniť.

(3) V prípade potreby doplnenia alebo spresnenia oznámenia zodpovedná osoba bezodkladne vyzve oznamovateľa na doplnenie alebo upresnenie v primeranej lehote na uskutočnenie tohto úkonu. V prípade, že bude doplnenie alebo spresnenie vykonané po uplynutí lehoty podľa Čl. 5 ods. 2 určenej na preverenie oznámenia, zodpovedná osoba začne preverovanie ako nové oznámenie.

(4) Oznámenia preveruje zodpovedná osoba. Ak je to nevyhnutné, môže si prizvať k prevereniu aj ďalšieho zamestnanca či externého poradcu. Prizvaný zamestnanec alebo externý poradca je viazaný povinnosťou mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa a dotknutej osoby ako aj o obsahu oznámenia.

(5) Oznámenie nesmie preverovať osoba:

a) proti ktorej oznámenie smeruje, ani osoba v jej riadiacej pôsobnosti

b) ktorá sa zúčastnila na činnosti, ktorá je predmetom oznámenia

c) o ktorej nepredpojatosti možno mať dôvodné pochybnosti vzhľadom na jej vzťah k oznamovateľovi alebo k predmetu oznámenia

(6) Ak oznámenie nemôže preveriť zodpovedná osoba z dôvodov uvedených v predchádzajúcom odseku a zároveň nemožno uplatniť čl. 2 písmeno b) tejto smernice, o príslušnosti na jeho preverenie a následné vybavenie rozhoduje predsedníčka úradu.

(7) Všetky organizačné útvary a všetci zamestnanci úradu sú na základe žiadosti zodpovednej osoby povinní poskytnúť súčinnosť pri preverovaní oznámenia, prerokovaní výsledkov preverenia a spísaní zápisnice z preverenia oznámenia.

(8) Osoba preverujúca oznámenie je oprávnená:

a) vstupovať do objektov, zariadení, dopravných prostriedkov a na pozemky vlastnených alebo využívaných zamestnávateľom

b) vyžadovať predloženie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrenia a ostatné informácie potrebné na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti

c) vyhotovovať kópie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a ostatných informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti a nakladať s nimi

d) vyžadovať od preverovanej osoby a zamestnávateľa súčinnosť potrebnú na preverenie oznámenia

(9) O preverení oznámenia sa vyhotoví zápisnica podľa vzoru v Prílohe č. 2 tejto smernice. Zodpovedná osoba informuje o výsledku preverenia oznámenia predsedu úradu zaslaním tejto zápisnice.

(10) Ak sa oznámenie preverovaním preukázalo ako opodstatnené, zodpovedná osoba v zápisnici navrhne opatrenia na nápravu, organizačný útvar, ktorý ich má vykonať a termíny, dokedy tak má spraviť. Po uplynutí navrhovanej lehoty požiada o informáciu o prijatých opatreniach.

(11) Zodpovedná osoba písomne oboznámi oznamovateľa s výsledkom preverenia oznámenia a s opatreniami, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, do 10 dní od skončenia preverenia oznámenia. Ak bolo preverenie oznámenia skončené postúpením veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov, zodpovedná osoba si vyžiada výsledok vybavenia v rozsahu, ako to umožňuje osobitný predpis a do 10 dní od doručenia tohto výsledku s ním oboznámi aj oznamovateľa.

(12) Oznámenie, ktoré preukázateľne nebolo urobené v dobrej viere sa môže podľa konkrétnych okolností prípadu považovať za závažné porušenie pracovnej disciplíny.

ČL 6

ODVETNÉ OPATRENIE A OCHRANA ZAMESTNANCA

(1) Odvetné opatrenia voči oznamovateľom sú zakázané. Nikto nemôže byť vystavený diskriminácii, disciplinárnemu konaniu, strate zamestnania či inému postihu za oznámenie protispoločenskej činnosti podané v dobrej viere alebo za odmietnutie podieľať sa na protispoločenskej činnosti. To neplatí, ak sa tento oznamovateľ podieľal na oznamovanej protispoločenskej činnosti a porušení súvisiacich pravidiel a predpisov.

(2) Odvetná činnosť zahŕňa najmä hrozby odvetných opatrení a pokusy o odvetu, izoláciu od ostatných zamestnancov, ponižovanie, zamedzenie kariérneho postupu, dočasné preloženie bez súhlasu zamestnanca, nepriaznivé pracovné hodnotenie alebo referencie, pokarhanie, znevýhodnenie, predčasné ukončenie pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú zo strany zamestnávateľa, ukončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, znevažovanie dôstojnosti, ohováranie a iné poškodenie dobrej povesti, odvolanie z funkcie vedúceho zamestnanca, účelovú zmenu miesta výkonu práce, šikanovanie alebo iné formy obťažovania alebo diskriminácie.

(3) Za odvetnú činnosť sa nepovažuje pracovný úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu alebo zmenou pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia alebo rozhodnutia zamestnávateľa alebo preukázateľne nesúvisí s oznámením zamestnanca o protispoločenskej činnosti.

(4) Ak sa zamestnanec domnieva, že skončenie pracovného pomeru alebo zmena pracovného pomeru sa uskutočňuje ako odvetná činnosť, má právo oznámiť podozrenie o odvetnej činnosti zodpovednej osobe ešte pred jej uskutočnením.

(5) Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie oznamovateľa o tom, že sa proti nemu uplatňuje odvetná činnosť.

(6) Na podávanie, prijatie, evidenciu a preverenie oznámenia o odvetnej činnosti sa primerane použijú ustanovenia Čl. 3, 4 a 5 tejto smernice.

(7) Zodpovedná osoba je povinná podať správu o výsledku preverenia oznámenia o odvetnej činnosti do 15 dní od ukončenia preverenia oznámenia o odvetnej činnosti predsedovi úradu a dotknutému zamestnancovi. Ak sa podozrenia o odvetných opatreniach potvrdia, navrhne v nej nápravné a preventívne opatrenia na zabránenie odvetnej činnosti na pracovisku.

(8) Voči osobe, ktorá uplatňuje odvetné opatrenie sa uplatnia primerané sankcie v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti.

(9) Oznamovateľ, ktorý podal oznámenie o závažnej protispoločenskej činnosti orgánu

činnému v trestnom konaní alebo správnom orgánu, môže požiadať o preventívnu ochranu podľa § 3 a 4 zákona v rámci trestného konania alebo podľa § 5 a 6 zákona v rámci konania o správnom delikte (status chráneného oznamovateľa).

(10) Ustanovenia odsekov 1 až 10 sa primerane vzťahujú aj na blízku osobu oznamovateľa, zodpovednú osobu a ďalších zamestnancov, ktorí spolupracujú pri preverovaní oznámenia.

ČL 7

POVINNOSŤ ZACHOVÁVAŤ MLČANLIVOSŤ

- (1)** Zodpovedná osoba, zamestnávateľ, zamestnanci a spolupracujúce osoby sú povinní pri preverovaní oznámenia zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa, toho, proti komu oznámenie smeruje a o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri prijímaní a preverovaní oznámenia. Zodpovedná osoba vždy kontaktuje oznamovateľa tak, aby nedošlo k prezradeniu jeho identity (e-mailom, osobne alebo telefonicky).
- (2)** Povinnosť zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa trvá aj po ukončení vnútorného preverovania alebo vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní, a to aj vtedy, ak sa podozrenie z protispoločenskej činnosti nepreukázalo ako aj po ukončení pracovného pomeru s oznamovateľom.

ČL 8

SPRACÚVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV A OCHRANA OSOBNÝCH ÚDAJOV OZNAMOVATEĽA

- (1)** Pri spracúvaní osobných údajov získaných pri preverovaní oznámenia sa postupuje podľa osobitného predpisu.¹
- (2)** Zodpovedná osoba na účely evidencie a preverovania oznámenia spracúva osobné údaje v rozsahu:
  - a) meno, priezvisko, pobyt oznamovateľa a organizačný útvar, na ktorom je oznamovateľ zaradený
  - b) meno, priezvisko osoby, voči ktorej je oznámenie podané a názov jej pracovného miesta a organizačný útvar, na ktorom je osoba zaradená
  - c) meno, priezvisko osoby, ktorá podáva zodpovednej osobe k oznámeniu vysvetlenie a názov jej pracovného miesta a organizačného útvaru, na ktorom je zaradená
- (3)** Osobné údaje uvedené v odseku 2 sa uchovávajú päť rokov odo dňa prijatia oznámenia.
- (4)** Oznamovateľ poskytuje také osobné údaje, ktoré sú pravdivé a aktuálne, aby sa nezmarilo preverovanie.
- (5)** Oznamovateľ má právo:
  - a) žiadať o prístup k svojim osobným údajom
  - b) žiadať o opravu, vymazanie alebo obmedzenie spracúvania svojich osobných údajov

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) zo dňa 27. apríla 2016 a zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

ÚOO

ÚRAD NA OCHRANU
OZNAMOVATEĽOV

- c) namietaf spracúvanie svojich osobných údajov
- d) podať návrh na začatie konania na Úrade na ochranu osobných údajov SR

ČL 9

ÚČINNOSŤ

Táto smernica nadobúda účinnosť dňa 1. 11. 2021. Predpis je záväzný pre všetkých zamestnancov Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti.

Mgr. Zuzana DLUGOŠOVÁ

predsedníčka

Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti

Bratislava dňa 1. 11. 2021

Číslo: UOO – 03 - 005/2021

Príloha č.1

VZOR

Zápisnica o ústnom oznámení

Dátum:

Čas:

Osobné údaje: uvádza/neuvádza

Meno:

Priezvisko:

Adresa trvalého pobytu alebo prechodného pobytu:

Kontakt:

Vec/Predmet oznámenia:

(smeruje proti – označenie subjektu, resp. nedostatky, na ktoré sa poukazuje)

Navrhované dôkazy, svedkovia:

Vyhotovili:

*(Meno, priezvisko a podpis zamestnanca zodpovednej osoby, ktorý záznam vyhotovil)
(Mená, priezviská a podpisy zamestnancov zodpovednej osoby, ktorí boli prítomní pri ústnom podaní podnetu)*

Počet príloh:

Podpis osoby, ktorá podnet podala:

(V prípade požiadavky oznamovateľa zostať anonymite sa podpis nevyžaduje)

Poznámka:

Príloha č.2

VZOR

Číslo oznámenia:

Zápisnica z preverenia oznámenia

Predmet/druh oznámenia:

Oznamovateľ: uvádza/neuvádza

Preverovaný subjekt:

Oznámenie preveril:

Čas a miesto preverenia oznámenia:

Zistené skutočnosti:

(Uvedie sa objektívne zistený skutkový stav s odvolaním sa na oznámenie, právne predpisy, interné akty riadenia, skontrolovanú dokumentáciu, informácie a vysvetlenia dotknutých osôb, zodpovednosť preverovaných subjektov, prípadne zistené nedostatky a pochybenia.)

Námietky preverovaných subjektov:

Výsledok preverovania podnetu:

(Uvedú sa výsledky preverovania podnetu, prípadne jeho opodstatnenosť, pri zohľadnení oprávnených námietok preverovaných subjektov/oznamovateľa.)

Odporúčania:

(Uvedú sa odporúčania/nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.)

Postúpenie OČTK/Správny orgán: ÁNO/NIE

Oboznámenie oznamovateľa s výsledkom preverovania

(spôsob oboznámenia, dátum, prípadne podpis oznamovateľa)

Zoznam príloh, ktoré sú súčasťou zápisnice:

Podpis osoby, ktorá vykonala preverenie podnetu:

Miesto a dátum